

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

*SSN Bronisław Czech (przewodniczący,
sprawozdawca)*
SSN Teresa Bielska-Sobkowicz
SSN Tadeusz Żyźnowski

w sprawie z wniosku dłużnika Przedsiębiorstwa B.(...) S.A. w B. przy uczestnictwie wierzyciela "E.(...)" S.A. w K. o zatwierdzenie układu, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 grudnia 2005 r., kasacji wierzyciela od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 30 kwietnia 2004 r., sygn. akt XIX Gz (...),

oddala kasację.

Uzasadnienie

Przedsiębiorstwo B.(...) S.A. w B., jako dłużnik, w dniu 10 czerwca 2003 r. złożyło podanie o otwarcie postępowania układowego.

W dniu 11 lipca 2003 r. wierzyciel – „E.(...)” S.A. w K. złożył wniosek o ogłoszenie upadłości wymienionego dłużnika.

Sąd Rejonowy w K. postanowieniem z dnia 5 sierpnia 2003 r. otworzył postępowanie układowe.

Układ zawarty przez dłużnika z wierzycielami w dniu 19 stycznia 2004 r. został zatwierdzony postanowieniem Sądu Rejonowego w K. z dnia 30 stycznia 2004 r.

Postanowienie to zaskarżył zażaleniem wierzyciel – „E.(...)” S.A. w K.

Sąd Okręgowy w K. postanowieniem z dnia 30 kwietnia 2004 r. oddalił to zażalenie. Przyjął, że wprawdzie faktycznie wbrew treści art. 15 § 1 Prawa o postępowaniu układowym z 1934 r.). Sąd Rejonowy nie rozpoznał łącznie podania dłużnika wniesionego 27 stycznia 2003 r. o otwarcie postępowania układowego oraz wniosku skarżącego wierzyciela z dnia 11 lipca 2003 r. o ogłoszenie upadłości, ale fakt ten nie może mieć wpływu na ważność postanowienia zatwierdzającego układ. Niedopełnienie przez Sąd Rejonowy wymogu zawartego w art. 15 § 1 Prawa o postępowaniu układowym, skutkuje w konsekwencji koniecznością oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, bowiem wniosek ten został zgłoszony przed wydaniem zaskarżonego postanowienia.

Co do zarzutu pokrzywdzenia skarżącego uzgodnionymi warunkami układu, to w ocenie Sądu Okręgowego nie zasługuje on na uwzględnienie. Podkreślenia wymaga, iż skarżący nie kwestionuje prawidłowości przeprowadzenia postępowania układowego, ani też jego zatwierdzenia. Ustawodawca nie wymaga jednogłośniego zatwierdzenia układu, a jedynie większości osobowej i kapitałowej, a zatem dopuszcza możliwość nieakceptowania warunków układu przez mniejszość wierzycieli. Do takiej mniejszości głosującej przeciwko układowi należy skarżący (art. 65 Prawa układowego). Przedmiotowy układ przesuwają terminy płatności wszystkich wierzycieli, a z przyczyn oczywistych redukuje w części wierzycieli większych i dużych wierzycieli, nie można zatem uznać, aby miał na celu pokrzywdzenie skarżącego. Nadto postępowanie układowe ma na celu nie tylko częściowe zaspokojenie wierzycieli, ale również przetrwanie dłużnika.

Postanowienie Sądu Okręgowego zaskarżył kasacją wierzyciel – „E.(...)” S.A. w K., zarzucając naruszenie prawa procesowego:

- art. 378 § 1 k.p.c. „poprzez niewzięcie pod uwagę przez Sąd II instancji z urzędu nieważności postępowania przed Sądem I instancji jako przesłanki uchylecia zaskarżonego postanowienia”,

art. 15 § 1 Prawa o postępowaniu układowym w związku z art. 8 § 2 Prawa upadłościowego „polegające na wydaniu przez Sąd I instancji postanowienia o otwarciu postępowania układowego w jednoosobowym składzie orzekającym podczas, gdy obligatoryjny był w tym przypadku skład trzech sędziów zawodowych, skutkujące nieważnością postępowania w rozumieniu art. 379 pkt. 4 k.p.c. w tym również nieważnością postanowienia o zatwierdzeniu układu, zawartego w nieważnym postępowaniu, z dnia 30 stycznia 2004 r., w konsekwencji czego Sąd II

instancji naruszył również art. 378 § 1 k.p.c. w związku z faktem, iż Sąd był zobowiązany z urzędu wziąć pod uwagę naruszenie prawa procesowego skutkujące nieważnością postępowania, czego jednak nie uczynił.”

Przytaczając wymienioną podstawę kasacji skarżący wniósł o „uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu II instancji, a w konsekwencji również postanowienia Sądu I instancji o zatwierdzeniu układu, jak również postanowienia o otwarciu postępowania układowego jako nieważnych i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K. pozostawiając mu orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Postanowienie o otwarciu postępowania układowego wydane zostało przed wejściem w życie ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 60, poz. 535 ze zm.), dlatego (art. 538 ust. 2 tego Prawa) w sprawie mają zastosowanie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia z dnia 24 października 1934 r. - Prawo o postępowaniu układowym (Dz. U. Nr 93, poz. 836 ze zm., dalej jako: Pr.ukł.) oraz rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. - Prawo upadłościowe (jedn. tekst Dz. U. z 1991 r. Nr 118, poz. 512 ze zm., dalej jako: „Pr.upadł.”

W sprawie złożone zostało podanie o otwarciu postępowania układowego oraz wnioszek o ogłoszenia upadłości. W związku z tym sąd powinien rozstrzygnąć jednym postanowieniem wymienione podanie i wnioszek (art. 15 ust. 1 Pr.ukł.), wydanym przez trzech sędziów zawodowych (art. 8 ust. 2 Pr.upadł.; zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1995 r., II CRN 17/95, OSNC 1995, nr 7-8, poz. 118 oraz z dnia 31 stycznia 2003 r., IV CKN 476/01, niepubl.).

Tak jednak Sąd Rejonowy nie uczynił, bo postanowieniem z dnia 25 sierpnia 2003 r. jedynie otworzył postępowanie układowe, a nie rozstrzygnął wniosku o ogłoszenie upadłości. Postanowienie to wydane zostało w składzie jednoosobowym, przewidzianym w Prawie o postępowaniu układowym. W związku z tym chybione są zarzuty, że postanowienie w Sądzie Rejonowym zapadło w warunkach nieważności (art. 379 pkt. 4 k.p.c.) oraz, że Sąd Okręgowy naruszył art. 378 § 1 k.p.c. przez to, że nie wziął z urzędu pod rozwagę nieważności postępowania, której nie było.

Skoro podstawa kasacji okazała się nieusprawiedliwiona Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia (art. 393¹² k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 3

ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, Dz.U. z 2005 r. Nr 13, poz. 98).